

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๔-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์X-Citeไทยโพสต์ ฉบับประจำวันที ๓๑ เดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๕๘ หน้า ๕ มูลค่าข่าว ๒๘๖,๑๓๖.-

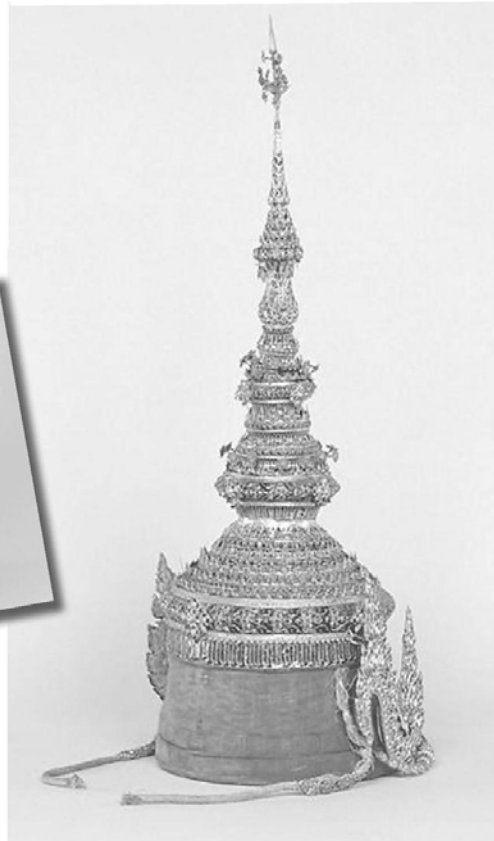
ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่นี่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

‘พระมหามงกุฏ’ เครื่องมงคลราชบรรณาการ

พระมหามงกุฏ เครื่องมงคลราชบรรณาการ
พ ในรัชกาลที่ 4 ที่พระราชทานแด่พระเจ้า
นโปเลียนที่ ๓ แห่งฝรั่งเศส ที่หายไปจาก
พิพิธภัณฑ์ภายในพระราชวังฟงแตนโบล กรุง
ปารีส ประเทศฝรั่งเศส เนื่องจากมีโจรบุกเข้า
โจรกรรมกลางวันแตกๆ สร้างความฮือฮาไปทั่ว
โลก และเป็นเหตุให้กรมศิลปากรจัดงานเสวนา
ทางวิชาการในหัวข้อ “พระ

ราชไมตรีและ
เครื่องมงคลราช
บรรณาการใน
รัชกาลที่ 4” ใน
งานนี้จะมีทั้งนัก
วิชาการและผู้มีความ

รู้มาร่วมเสวนากัน
 ทั้ง ผศ.ดร.ปรีดี พิศ
 ภูมิวิถึ อาจารย์ประจำ
 คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยบูรพา,
 รศ.ดร.ศานติ ภัคดี
 คำ คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
 วิโรฒ ประสานมิตร, นาย
 สมชาย ณ นครพนม นัก
 โบราณคดีทรงคุณวุฒิ กรม
 ศิลปากร และนางสาวกรพินธุ์
 ทวีตา สำนักหอจดหมายเหตุ
 แห่งชาติ ดำเนินรายการโดยนายวัฒน์ บุญจับ
 จากสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรม
 ศิลปากร

ผศ.ดร.ปรีดีให้ความถึง “พระมหามงกุฏ”
 ว่าเป็นหนึ่งในเครื่องมงคลราชบรรณาการที่รัชกาล
 ที่ 4 พระราชทานแด่พระเจ้าโนโปเลียนที่ 3 แห่ง
 ฝรั่งเศส หลายคนคงสงสัยว่าทำไมไทยต้องส่ง
 เครื่องบรรณาการให้กับฝรั่งเศส สิ่งที่จะตอบ
 คำตอบนี้ได้ดีที่สุดคือคำว่า “เครื่องมงคลราช
 บรรณาการ” ซึ่งคำว่ามงคลเป็นคำที่เพิ่มจาก
 เครื่องราชบรรณาการ นั่นเป็นพระราชอัจฉริย
 ภาพของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่
 หัว เพราะคำว่า “มงคล” นั้นเปรียบเสมือนการ
 อวยพร การเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับชาติตะวันตก
 และมีความหมายโดยนัยว่า พระเจ้ากรุงสยาม
 (รัชกาลที่ 4) มีสถานะเทียบเท่ากับพระเจ้ากรุง
 ฝรั่งเศส (พระเจ้าโนโปเลียนที่ 3) เป็นการแสดง
 เกียรติยศเปรียบเสมอกันระหว่าง 2 ประเทศ ซึ่ง
 ของที่ถูกนำไปถวายแด่พระเจ้าโนโปเลียนที่ 3 ก็
 จะมีทั้งหมด 34 รายการ แต่ที่น่าสนใจก็คือ ช้อน
 ซ้อม แล้วยังมีดด้วย ซึ่งรัชกาลที่ 4 ทรงต้องการให้
 ชาติตะวันตกเห็นว่า การที่เราให้ช้อน ให้ซ่อม
 ในการเป็นเครื่องมงคล

ราชบรรณาการ แสดง
 ความคนไทยมีความเป็นอารยะทัดเทียมประเทศ
 ตะวันตก ไม่ได้ใช้มือในการกินข้าวแต่อย่างใด
 “จะเห็นได้ว่า การใช้คำว่าเครื่องมงคลราช
 บรรณาการแสดงให้เห็นถึงการสร้างมิตรภาพ
 ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ใน
 การเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีกับฝรั่งเศส ในสมัยนั้น
 ทรงเน้นในเรื่องของการทูตเป็นอย่างมาก แต่ใน
 ยุโรปจะมีแค่อังกฤษกับฝรั่งเศสเท่านั้นที่ได้รับการ
 พระราชทานพระมหามงกุฏ” ผศ.ดร.ปรีดีกล่าว
 ในแง่คุณค่าของมมหามงกุฏ ผศ.ดร.ปรีดี
 บอกว่า “พระมหามงกุฏนั้นมีมูลค่าทั้งด้านความ

หมาย เพราะเป็นสิ่งที่ผู้นำสวมใส่ และมูลค่าทาง
ทรัพย์สิน”

อาจารย์ปริดีเล่าต่อว่า ที่น่าสนใจอีก
อย่างเกี่ยวกับการเจริญสัมพันธไมตรีในครั้ง
นี้ก็คือ พระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระ
พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานไปพร้อม
กับพระมงกุฎ พระองค์ประทับใกล้โต๊ะที่มี
เครื่องบางสิ่งในเครื่องราชบรรณาการ ซึ่งมองซิ
เออซาเลศเดมองตีคินี ได้ถวายว่าเป็นของสมเด็จพระ
พระเจ้ากรุงฝรั่งเศสส่งมาเป็นราชบรรณาการ เมื่อ
ครั้งเข้ามาทำสัญญาในปีมะโรงรัฐศก คักราช 1218
ซึ่งการที่พระองค์ทรงนำเครื่องบรรณาการที่ได้มา
จากฝรั่งเศสมาวางไว้ใกล้ๆ พระองค์ แสดงให้เห็น
ถึงความใส่ใจต่อมิตรภาพและความต้องการที่จะ
เชื่อมสัมพันธไมตรีต่อฝรั่งเศสได้เป็นอย่างดี

ในส่วนของสาส์นที่ส่งไปกับเครื่องมงคล
ราชบรรณาการนั้น ผศ.ดร.ปริดีเล่าว่า ในการ
พระราชทานเครื่องมงคลราชบรรณาการแต่ละ
ครั้งจะต้องมีพระราชสาส์น และพระบาทสมเด็จพระ
พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ทรงแทนตัวพระองค์ไว้
อย่างน่าสนใจ พระองค์ทรงแทนตัวพระองค์ว่า
“กรุงสยาม” ทั้งในการเสวนาหรือในสาส์นที่ใช้
เจริญสัมพันธไมตรี

โดยยกตัวอย่างข้อความว่า “กรุงสยามเห็น
แก่ทางพระราชไมตรี ก็ได้ตั้งพระเจ้าน้องยาเธอ
พระองค์หนึ่ง เสนาบดี 4 นาย เป็น 5 นายด้วย
กัน มีนามในหนังสือสัญญาแล้วนั้น ให้ไปประชุม
ปรึกษากับทูตของพระเจ้ากรุงฝรั่งเศสจัดแจงตั้ง
ข้อสัญญาต่างๆ ตามที่เห็นพร้อมกันสองฝ่าย โดย
ประสงค์ว่าควรนั้นทุกประการ”

ผศ.ดร.ปริดียังอธิบายเกี่ยวกับ “พระ
มหามงกุฎ” ว่า คำนี้ต้องใช้ให้ถูก เพราะชั้นที่หายไป
นั้นต้องเรียกว่า “พระมหามงกุฎ” ไม่ใช่ “พระ
มหาพิชัยมงกุฎ” อย่างหลังจะใช้กับพระมหา
กษัตริย์เท่านั้น ส่วนชั้นที่หายไปเป็นเครื่องมงคล
ราชบรรณาการ จึงเรียกว่า “พระมหามงกุฎ”

การเสวนาครั้งนี้ทำให้คนรุ่นปัจจุบันได้
เข้าใจประวัติศาสตร์ และที่มาว่าเหตุใดไทยถึงต้อง
ส่งเครื่องมงคลราชบรรณาการและพระมหามงกุฎ
ซึ่งเป็นสิ่งของมีค่าไปให้ฝรั่งเศสได้มากขึ้น.